

Menetelmäseloste: Palvelualojen hyödyketilasto 2020

Perusjoukko

Tilaston perusjoukon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Kehikko on ositettu toimialoittain ja suuruusluokittain henkilöstön ja liikevaihdon mukaan.

Kehikko on myös ositettu toimialasta riippuen toimialaluokituksen 3-, 4- tai 5-numerotasolla siten, että kaikilta toimialoilta saadaan edustava joukko yrityksiä kehikkoon.

Satunnaisotantaa hyödynnetään niissä ositteissa, joista ei ole tarpeen poimia kaikkia yrityksiä kyselyjoukkoon. Kaikki vähintään 100 henkilöä työllistävät ja liikevaihdoltaan yli viiden miljoonan euron yritykset poimitaan kyselyjoukkoon. Lisäksi liikevaihdoltaan yli 50 miljoonan euron yritykset otetaan kyselyjoukkoon. Alarajana käytetään 20, 10 tai 5 henkilön yritystä toimialasta riippuen, joissakin erityistapauksessa myös alle 5 henkilön yritys on sisällytetty kyselyjoukkoon. Toimialakohtaisen henkilöstörajan määrittämisen tavoitteena on, että kehikko kattaa 80 prosenttia toimialan liikevaihdosta ja tuottaa edustavan kuvan toimialan rakenteesta.

Taulukko 1. Toimialoittaiset ositteet, henkilöstörajat ja ositteen kattavuus

Toimiala (TOL2008)	Henkilöstö- raja	Kattavuus ositteen liikevaihdosta, %
494 Tieliikenteen tavaraliikennepalvelut ja muuttopalvelut		
49410 Tieliikenteen tavarankuljetus	20	0,63
49420 Muuttopalvelut	10	0,78
50 Vesiliikennepalvelut		
50101 Meriliikenteen henkilökuljetus	20	0,99
50102 Rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus	10	0,90
50201 Meriliikenteen tavarankuljetus	20	0,99
50202 Rannikkovesiliikenteen tavarankuljetus	5	0,61
50300 Sisävesiliikenteen henkilökuljetus	5	0,45
50400 Sisävesiliikenteen tavarankuljetus	5	0,75
51 Ilmaliikennepalvelut		
51101 Säännöllinen lentoliikenne	10	1,00
51102 Tilauslentoliikenne	5	0,88
51210 Lentoliikenteen tavarankuljetus	5	0,98
52 Varastointi ja liikennettä avustavat palvelut		
52100 Varastointi	20	0,91
52211 Linja-autoasemat	20	0,99
52212 Tieliikenteen terminaalitoiminta	20	0,97
52213 Maksullinen pysäköinti	20	0,81
52219 Muu maaliikennettä palveleva toiminta	20	0,91
52221 Satamat	20	0,95
52229 Muu vesiliikennettä palveleva toiminta	20	0,95

52230 Ilmaliikennettä palveleva toiminta	20	0,96
52240 Lastinkäsittely	20	0,96
52291 Huolinta ja rahtaus	20	0,97
52299 Muu kuljetusvälitys	20	0,92
581 Kirjojen ja aikakauslehtien kustannuspalvelut ja muu kustannustoiminta		
58110 Kirjojen kustantaminen	20	0,88
58120 Hakemistojen ja postituslistojen julkaiseminen	20	0,97
58130 Sanomalehtien kustantaminen	20	0,96
58141 Paikallislehtien ja harvemmin ilmestyvien sanomalehtien kustantaminen	5	0,95
58142 Aikakauslehtien kustantaminen	20	0,85
58190 Muu kustannustoiminta	20	0,76
582_62_631 Tietotekniset palvelut		
582 Ohjelmistojen kustantaminen	20	0,99
62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	20	0,89
631 Tietojenkäsittely, palvelintilan vuokraus ja niihin liittyvät palvelut, verkkoportaalit	20	0,95
59 Elokuviin, videoiden ja televisio-ohjelmien tuotantopalvelut, ääni- ja musiikkitalenteiden kustannuspalvelut		
59110 Elokuviin, videoiden ja televisio-ohjelmien tuotanto	20	0,65
59120 Elokuviin, video- ja televisio-ohjelmien jälkituotanto	20	0,41
59130 Elokuviin, videoiden ja televisio-ohjelmien levitys	20	0,91
59140 Elokuviin esittäminen	20	0,79
59200 Äänitysstudiot; äänitteiden ja musiikin kustantaminen	5	0,63
60 Radio- ja televisiotoiminnan ohjelma- ja lähetykspalvelut		
60100 Radio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen	5	0,89
60201 Televisio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen (pl. maksulliset tv-kanavat)	5	1,00
60202 Maksulliset tv-kanavat	5	0,99
639 Muut tietopalvelut		
63910 Uutistoimistot	20	0,83
63990 Muualla luokittelematon tietopalvelutoiminta	20	0,76
691 Lakiasiaainpalvelut		
69101 Asianajotoimistot	5	0,84
69102 Lakiasiaaintoimistot	5	0,46
69103 Patenttitoimistot	20	0,95
69109 Muu lakiasiaain palvelu	5	0,28
692 Laskentatoimi, kirjanpito ja tilintarkastus; veroneuvonta		
69201 Kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelu	5	0,71
69202 Tilintarkastuspalvelu	20	0,89
69209 Muu laskentatoimen palvelu	5	0,91
702 Liikkeenjohdon konsultointi		
70210 Suhdetoiminta ja viestintä	5	0,63
70220 Muu liikkeenjohdon konsultointi	5	0,71
731 Mainostoiminta		

73111 Mainostoimistot	5	0,82
73112 Suora- ja ulkomainonta	5	0,57
73119 Muu mainospalvelu	5	0,46
73120 Mainostilan vuokraus ja myynti	20	0,87
74 Muut ammatilliset, tieteelliset ja tekniset palvelut		
74101 Graafinen muotoilu	5	0,22
74102 Sisustussuunnittelu	5	0,42
74109 Teollinen muotoilu ym.	5	0,41
74201 Valokuvaamot ja muu kuvaustoiminta	5	0,28
74202 Valokuvien kehittäminen	5	0,79
74300 Kääntäminen ja tulkkaus	20	0,45
74901 Ohjelmatoimistot ja manageripalvelut	20	0,42
74909 Muu ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	20	0,68
78 Työllistämistoiminta		
78100 Työnvälitystoiminta	10	0,82
78200 Työvoiman vuokraus	20	0,91
78300 Muut henkilöstön hankintapalvelut	20	0,90

Kehikko on toimialoittaisen osituksen lisäksi ositettu henkilöstömäärän mukaan neljään kokoluokkaan: 5-19, 20-49, 50-99 ja vähintään 100 henkilöä. Kaikki toimialaan perustuvat ositteet on jaettu näihin kokoluokkiin. Ositteiden määrään vaikuttaa se, että kaikki kokoluokat eivät olleet edustettuina kaikissa toimialoittaisissa ositteissa.

Vähintään 100 henkilöä työllistävät ja liikevaihdoltaan yli viiden miljoonan euron yritykset on poimittu kyselyjoukkoon varmoina. Perusjoukon pienuudesta johtuen useista toimialaositteista poimitaan kyselyjoukkoon kaikki yksiköt. Satunnaisotantaa hyödynnetään niissä ositteissa, joiden osalta ei ole perusteltua poimia kaikkia yrityksiä kyselyjoukkoon.

Yrityksiä poimitaan satunnaisotannalla siten, että otantasuunnitelmassa määritellään ositteesta poimittavien yritysten lukumäärä. Otannassa hyödynnetään PPS-menetelmää (Probability Proportional to Size). Tällä menetelmällä yksikön poimintatodennäköisyys suurenee yksikön liikevaihdon kasvaessa. Tarkoituksena on saada mahdollisimman suuren osan toimialan liikevaihdosta kattavat yritykset otokseen.

Laskentamenetelmä

Vastauskadon vaikutus korjataan laskemalla jokaisessa ositteessa kadonkorjauskerroin vastanneiden yritysten lukumäärien perusteella.

Korotettaessa tietoja perusjoukkoon poimitaan yritysten liikevaihtotiedot uudestaan samasta Tilastokeskuksen tietokannasta, jota käytetään muiden yritystilastojen laadinnassa. Yrityskohtainen otospaino kerrotaan ensimmäisessä vaiheessa lasketulla ositekohtaisella kadonkorjauspainolla, jolloin saadaan yritykselle alustava painokerroin. Tällä painokertoimella korotetut liikevaihtotiedot summataan ositteittain ja verrataan summia tietokannasta poimittuihin ositteiden summiin. Näiden erojen perusteella painokertoimet korjataan vielä niin, että summat täsmäävät ja vastaavat perusjoukon tietoja eli Tilastokeskuksen rakenne- ja tilinpäätöstilaston vuositietoja. Tämän jälkeen yritysten liikevaihtotiedot jaetaan niiden ilmoittamille CPA-tuoteluokille ja summataan toimialoittain, jolloin saadaan muodostettua toimialan tuotejakauma.